

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Slovesno odkritje nagrobnega spomenika umrlemu tovarišu Leopoldu Potrebinu se vrši dne 16. oktobra t. l. v Radečah pri Zidanem mostu po sledečem vzporedju: 1. Ob 1/4 12. uri sv. maša-zadušnica za pokojnega v farni cerkvi v Radečah. 2. Izprevod na pokopališče. 3. Nagrobni govor. Govori gospod nadučitelj Ivan Malnarič. Med govorom se odkrije spomenik. 4. Nagrobnica. Zapoje učiteljski zbor. Vse znance in prijatelje pokojnika vabi k udeležbi »Pedagoško društvo« v Krškem. Za odbor: Ivan Rupnik, tajnik.

Iz kočevskega okraja nam poročajo: Lepo število učiteljev in učiteljic nas je pohitelo dne 22. septembra v prijazno Sodražico, kjer je bilo tretje letošnje zborovanje našega učiteljskega društva.

Obžalovati je le, da so se tudi to pot s svojo konsekventno abstinenco odlikovali oni člani, zaradi katerih je bil ta kraj v prvi vrsti določen za zborovanje. To je predsednik St. Tomšič v svojem nagovoru tudi z ogorčenjem omenil. Z veseljem pa je pozdravil na novo pristopivše člane gdč. Ant. Virkovo, g. K. Finka in Iv. Štruklja. Dobro došli! je zaklical tudi gospe Legatovi, potem štajerskima tovarišema gdč. N. Legatovi in J. Jelovšku ter visokošolcu Tomšiču. Nadalje je vspodbujal k vztrajnemu delovanju, rekši, da ne smemo odnehati od boja, dokler ne bo naše neznosno gmotno stanje po uresničenju znanega § 55. olajšano.

Za njim je povzel besedo prvi poročevalec tovariš Fr. Mlakar ter jel razpravljati o gojenju narodnega čuta. Kot najpripravnejše predmete za to smatra jezikovni pouk, zemljepis in zgodovino ter petje. Pri jeziku: pouku je pridno memorirati primerne spise, zlasti pa pesmi, polne čuvstev in misli. S tem pospešujemo govorništvu. Grki in Rimljani so bili izvrstni govorniki, zato pa so bili tud globoko prepojeni s čutom narodnega duha.

Ogenj domovinske ljubavi se nadalje v nemaj pri opisanju naših prirodnih krasot in pri životopisih narodnih in zgodovinskih junakov (Samo, Turjaški grofje, Lambergarji, Ciril in Metod itd.). Ko razpravljamo o Češkem, Ruskem, i. t. d., je zbuhati v mladini zavest slovanskega ponosa, kažoč jim, da »največ sveta otrokom sliši Slave«.

Delajmo pa tudi med ljudstvom kot narodnjaki. Pridno gojimo domovinske pesmi kot je n. pr. Slovanska pesem, opozarjamo, kako nevarna narodna volkova sta nam Nemeč in Lah ter kažimo na eminentno važnost Ciril-Methodove družbe, za katero delovati si šteje vsak učitelj v največjo narodno dolžnost.

Drugi poročevalec je bil Mih. Vrbič iz Sodražice. Ta je v jako poučnem, zanimivem, 1 uro trajajočem prostem govoru podal jasno sliko o čebelarstvu. Po kratkem zgodovinskem pregledu (medica pri pradedih, slovenski govori imenitnega čebelarja Janše na Dunaju, skoro svetovnoznani Ambrožič itd.) je spodbujal učiteljstvo k marljivim pečanju s to panogo narodnega gospodarstva; ne bodimo v tem oziru več do vratu zapeti, da na polju racijonalne čebeloreje ne bo več toliko praznine — saj je to zanimiva, veselje zbujajoča, odpočitek nudeča, nam in narodu korist prinašajoča stroka.

Nadaljno snov je razpravljajal po sledečem redu: 1. Vrsta čebel (govornik priporoča le našo domačo sivko). 2. Izboljšanje plemena. (Po lepih trojih bodo večje in močnejše čebele. Nad 2 leti staro matico je treba odstraniti, ker se z vednim zaleganjem tako spridi, da se izvale le trotje, ne pa tudi delavke.) 3. Naprava čebelnjaka. (Imeti mora prost izhod ter biti tlakovan.) 4. Panjovi. (Za kupčijo so pripravni »kranjski« panjovi, za dom pa panjovi s premakljivim satovjem.) 5. Med. (Jemanje iz panjev, shranjevanje; raba njegova v obrti in zdravilstvu. Pri tej točki je tudi omenil, kako je letos v 3 dneh z medom ozdravil svojega za legarjem obolelega otroka, ki mu niso zdravniški medikamenti nič pomagali, in kako je ozdravil nekemu kmetu živinče, ki

je imelo velikansko bulo na vratu in nad katerim je bil posestnik že popolnoma obupal.) 6. Pitanje (špekulativno) čebel z medom. (pomladi in deloma tudi poleti — z ajdovim medom.) 7. Satovje. 8. Prezimovanje. 9. Paša in njen namen. 10. Razkazovanje najvažnejših čebelarških orodij. (Z. netalnica, naprava za umetno satovje, topilnik za vosek, pihalnik itd.) 11. Ogleđ čebelnjaka (140 panjev). Temeljitemu govoru in izvrstnemu strokovnjaku naše polno priznanje! Govor bodi v zgled in posnemo pri sestavljanju predavanj o priliki učit. zborovanj. V prostranih gornjih sobanah gostilnice. F. Fajdige, kjer smo bili za nizko ceno izbornu postreženi (pravi naši prijatelji upoštevajo naše siromaštvo že pri računu jedil — to smo letos ponovno opazili) in kesneje v gostilnici I. Šege se je po obedu razlegala marsikatera pesem umetna in narodna, in čulo tudi nekaj krepkih napitnic. Predsednik Tomšič je napil navzočnemu gosp. Pogorelcu, c. kr. pošt. adjunkt v p., tov. Jelovšek kranjskemu žilavemu učiteljstvu, tov. Gregorač štajerskemu učiteljstvu in kesneje došlemu dr. Schiffrerju, ki je že večkrat enemu ali drugemu izmed nas pokazal v dejanju sočutje zaradi naših škandaloznih plač, in ta učiteljstvu, rekoč, »da pojdimmo med narod, kažimo mu svoje rane in uslišati nas mora!«

Tako nam je na dan tretjega letošnjega stanovskega praznika zopet za trenutek utihnil vihar obupa, ki ga le s težavo še zadržujemo in ki sili in ki bo prodrl na dan, ako se v kratkem ne razjasni temno obnebe deželne naše zbornice in ne napoči svetli dan materijalnega vstajenja.

Lepe porcije finega rožnega medu nam je dal darežljivi tov. Vrbič na ponudbo, česar smo se v prav obilni meri poslužili — dal Bog, da bi ga nam i deželni očetje letos naklonili, če že ne finega, pa vsaj dobrega! Saj so ga dali nabirati po čebelah s Kamna in po čebelah v »Slov. Narodu«.

Štajersko.

Savinjsko učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 13. oktobra, ob 2. uri popoldne pri Sv. Jurju ob Taboru. Vzpored: 1. zapisnik; 2. »Živahnost v šoli«, podava tovariš Kramar; 3. slučajnosti. A. Farčnik, t. č. predsednik.

Odbor učiteljskega društva za ormoški okraj se zahvaljuje vsem onim, ki so na ta ali oni način pripomogli, da je društveni koncert s sodelovanjem dične mestne godbe varaždinske — v Ormožu 8. septembra t. l. tako krasno uspel. Največja hvala gre v prvi vrsti slavnemu občinstvu od blizu in daleč, sosebno iz Hrvaškega, ki nas je obiskalo v tako mnogobrojnem številu; posebno še odličnemu pevskemu društvu »Vila« iz Varaždina, ki se je radevolje odzvalo za krasne vloge.

Hvala bodi izrečena tudi vsem gospicam za požrtvovalno prodajo šopkov in šaljive pošte, kakor vsem cenjenim vrlim pevkam in čvrstim pevcem, ki jih je tako spretno vodil gospod tovariš Domicijan Serajnik.

Hvala še enkrat vsem!

Na Humu, dne 20. septembra 1904.

Adolf Rosina,
tajnik.

Anton Porekar,
načelnik.

Primorsko.

Zborovanje učiteljskega društva za sežanski šol. okraj bo dne 20. vinotoka 1904, ob 10. uri prep. v Duvljar. Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Overovljenje zapisnika zadnjega zborovanja. 3. Učiteljski konvikt. (A. M.) 4. Odborov predlog o gmotnem stanju. 5. Referat: »Ljudski učitelj in kmetijstvo. F., V. Predlogi (glej § 23.) in petje. (Pesmarice seboj!)

Na obilno udeležbo vljudno vabi odbor.

Književnost in umetnost.

Družba sv. Mohorja nam je poslala svoj knjižni dar za l. 1905. Že danes lahko rečemo, da gre med letošnjimi knjigami prvenstvo »Lisici Zvitorepki«, ki jo je napisal učitelj Josip Brinar.